

EXPUNERE DE MOTIVE

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 4397
IESIRE	25
Ziua	Luna
	06 20 86

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații

1. OBIECTUL REGLEMENTĂRII

Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în vederea consacării exprese a principiului conducerii civile a Serviciului Român de Informații, prin instituirea obligației ca funcția de director al Serviciului Român de Informații să fie exercitată de o persoană civilă, numită de Parlament, la propunerea Președintelui României, în condiții de transparență procedurală, integritate, neutralitate politică și control democratic parlamentar efectiv.

Inițiativa legislativă nu modifică atribuțiile operative ale Serviciului Român de Informații, nu afectează activitățile de informații, contrainformații, securitate națională sau cooperare internațională și nu intervine asupra regimului informațiilor clasificate. Reglementarea vizează exclusiv arhitectura de conducere strategică a instituției, garanțiile de civilitate democratică ale funcției de director, condițiile de eligibilitate, limitele interimatului și mecanismele de raportare către Parlament.

Prin prezenta lege se urmărește transformarea principiului controlului civil asupra serviciilor de informații dintr-o cutumă politică într-o garanție legală expresă, clară și obligatorie.

2. SITUAȚIA LEGISLATIVĂ ACTUALĂ

Potrivit Constituției României, Camera Deputaților și Senatul se întrunesc în ședință comună pentru numirea, la propunerea Președintelui României, a directorilor serviciilor de informații și pentru exercitarea controlului asupra activității acestor servicii.

Legea nr.14/1992 prevede că Serviciul Român de Informații este organul de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la securitatea națională a României, parte componentă a sistemului național de apărare, activitatea sa fiind organizată și coordonată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, iar activitatea Serviciului Român de Informații fiind controlată de Parlament.

În forma actuală, Serviciul Român de Informații este condus de un director, cu rang de ministru, numit de Camera Deputaților și Senat, în ședință comună, la propunerea Președintelui României, în urma audierii persoanei propuse de către comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații.

Cu toate acestea, legea nu prevede expres că directorul Serviciului Român de Informații trebuie să fie o persoană civilă. Textul actual nu definește condiția de civilitate a funcției, nu stabilește incompatibilități specifice pentru persoanele care provin din structuri militare, operative sau informative și nu instituie un interval de separare între calitatea de cadru activ în structurile de apărare, ordine publică sau securitate națională și posibilitatea ocupării funcției de director al Serviciului Român de Informații.

De asemenea, legea actuală prevede că directorul are un prim-adjunct, care este înlocuitorul legal al acestuia, fără să reglementeze limitele exercitării interimatului, durata rezonabilă a acestei situații, obligațiile instituționale în caz de vacantare a funcției și controlul parlamentar asupra prelungirii conducerii interimare.

Această lacună legislativă permite menținerea unei situații în care o instituție fundamentală de securitate națională poate funcționa pentru perioade îndelungate fără

un director civil numit de Parlament, ceea ce slăbește controlul democratic și poate crea percepția publică a unei autonomizări excesive a serviciului față de autoritatea civilă reprezentativă.

3. NECESITATEA REGLEMENTĂRII

Controlul democratic asupra serviciilor de informații este o condiție indispensabilă a statului de drept. Într-un regim constituțional democratic, serviciile de informații trebuie să fie puternice în raport cu amenințările la adresa securității naționale, dar strict limitate de Constituție, de lege, de controlul parlamentar și de autoritatea civilă legitimă.

Serviciul Român de Informații are atribuții esențiale în protejarea securității naționale, prevenirea amenințărilor la adresa statului român și apărarea valorilor constituționale. Tocmai această importanță impune ca nivelul său strategic de conducere să fie exercitat de o persoană civilă, separată de corpul operativ intern, de lanțul militar de comandă și de structurile active ale sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională.

Funcția de director al Serviciului Român de Informații nu este o funcție operativă, ci o funcție de conducere strategică, instituțională și democratică. Directorul nu trebuie să fie expresia continuității interne a corpului operativ, ci interfața civilă dintre serviciu, Parlament, Președintele României și societate, în limitele legii și ale regimului informațiilor clasificate.

În lipsa unei prevederi legale exprese privind caracterul civil al funcției, controlul civil rămâne dependent de cutume, de echilibre politice temporare și de decizii conjuncturale. O asemenea materie nu trebuie lăsată la nivel de practică politică, ci trebuie reglementată clar, previzibil și obligatoriu.

Reglementarea propusă are ca finalitate:

- a) consacrară expresă a funcției de director civil al Serviciului Român de Informații;
- b) separarea conducerii strategice civile de structura operativă și militară internă;
- c) prevenirea numirii directe a unor persoane aflate în raporturi recente de subordonare, comandă, operare sau colaborare informativă cu structurile sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională;
- d) întărirea rolului Parlamentului în verificarea condițiilor de eligibilitate și integritate ale persoanei propuse;
- e) prevenirea transformării interimatului într-o formă de conducere netransparentă, prelungită și lipsită de validare parlamentară;
- f) instituirea unor obligații clare de neutralitate politică, incompatibilitate și raportare;
- g) consolidarea încrederii publice în controlul democratic asupra Serviciului Român de Informații.

4. PRINCIPIUL DIRECTORULUI CIVIL

Prin prezenta lege, directorul Serviciului Român de Informații este definit ca director civil. În sensul reglementării propuse, caracterul civil al funcției presupune ca persoana propusă, numită și aflată în exercitarea mandatului să nu aibă calitatea de militar activ, polițist, polițist de penitenciare, cadru operativ, funcționar public cu statut special în structuri operative sau angajat al unei structuri de informații, contrainformații, protecție internă ori securitate națională.

Totodată, pentru a evita o separare pur formală, proiectul introduce un interval de 5 ani anterior datei propunerii, în care persoana propusă nu trebuie să fi fost încadrată, detașată, delegată, împuternicită, pusă la dispoziție, utilizată ori angajată în structuri militare, operative sau informative.

Acest interval de separare are rolul de a garanta autonomia reală a directorului civil față de corpul profesional intern al serviciului și față de structurile operative ale sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională.

Calitatea de militar în rezervă sau în retragere nu constituie, prin ea însăși, un impediment absolut la numire, cu condiția ca persoana să nu fi fost reactivată, concentrată, mobilizată, detașată, utilizată sau implicată în raporturi operative ori informative în ultimii 5 ani anteriori datei propunerii.

5. CONTROLUL PARLAMENTAR ȘI RAPORTUL COMISIEI COMPETENTE

Propunerea legislativă păstrează arhitectura constituțională actuală: Președintele României propune, iar Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, numesc directorul Serviciului Român de Informații.

Comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații audiază persoana propusă și întocmește un raport motivat cu privire la îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, caracter civil, integritate și neutralitate politică.

Pentru a evita transformarea comisiei parlamentare într-un filtru cu drept de veto asupra atribuțiilor constituționale ale Parlamentului, raportul comisiei are caracter consultativ. Totodată, nedepunerea raportului în termen nu împiedică Parlamentul să se pronunțe asupra propunerii. Această soluție păstrează echilibrul constituțional dintre Președintele României, Parlament și comisia de control, evitând blocajele procedurale. Audierea persoanei propuse are o componentă publică, pentru aspectele neclasificate, și o componentă nepublică, pentru aspectele care implică informații clasificate, cu respectarea legii.

6. REGLEMENTAREA INTERIMATULUI

Actuala reglementare prevede existența unui înlocuitor legal al directorului, dar nu stabilește limitele exercitării interimatului. Într-o instituție cu atribuții esențiale în securitatea națională, interimatul este necesar pentru continuitatea administrativă și operativă, dar nu poate substitui pe termen nedefinit conducerea civilă numită de Parlament.

Prezenta propunere legislativă stabilește obligația declanșării procedurii de numire a unui director civil în termen de 30 de zile de la vacantarea funcției, respectiv obligația transmiterii unei noi propuneri în termen de 15 zile în cazul respingerii propunerii inițiale.

Interimatul nu este eliminat, deoarece instituția trebuie să funcționeze continuu. Însă exercitarea interimatului este limitată la asigurarea continuității administrative, operative și instituționale curente. Pe durata interimatului nu pot fi adoptate reorganizări structurale majore, modificări ale orientărilor strategice ale instituției, numiri sau eliberări din funcții de conducere de nivel strategic ori acte interne cu impact structural, cu excepția măsurilor urgente, motivate și necesare pentru prevenirea sau înlăturarea unor riscuri imediate la adresa securității naționale.

Dacă interimatul depășește 90 de zile, comisia parlamentară competentă prezintă Camerelor reunite, din 30 în 30 de zile, un raport privind cauzele menținerii interimatului, efectele instituționale ale acestuia și măsurile necesare pentru restabilirea conducerii civile numite de Parlament.

Această soluție evită vidul de conducere, dar împiedică normalizarea interimatului ca formă permanentă de conducere a Serviciului Român de Informații.

7. INCOMPATIBILITĂȚI, INTEGRITATE ȘI NEUTRALITATE POLITICĂ

Funcția de director al Serviciului Român de Informații trebuie exercitată în condiții de neutralitate politică și independență instituțională. În acest sens, proiectul instituie incompatibilitatea funcției cu:

- a) calitatea de membru al unui partid politic, organizații politice sau formațiuni politice;
- b) exercitarea oricărei alte funcții publice sau private, cu excepția activităților didactice, științifice ori de cercetare, desfășurate fără afectarea obligațiilor de serviciu și fără utilizarea informațiilor clasificate;
- c) calitatea de administrator, asociat semnificativ, acționar semnificativ, beneficiar real ori consultant al unei persoane juridice care are sau a avut, în ultimii 3 ani, raporturi contractuale cu Serviciul Român de Informații;
- d) orice raport contractual, direct sau indirect, cu Serviciul Român de Informații, altul decât cel decurgând din exercitarea mandatului.

De asemenea, persoana propusă trebuie să prezinte declarații de avere și de interese, cazier judiciar, declarații pe propria răspundere privind caracterul civil, inexistența unor raporturi operative sau informative nedeclarate și documente privind raportarea la fostele structuri represive ale statului totalitar.

Proiectul instituie încetarea mandatului în cazul constatării încălcării condiției de director civil, a incompatibilităților, a condamnării definitive pentru infracțiuni intenționate, a constatării definitive a calității de lucrător sau colaborator al fostei Securități ori a imposibilității legale definitive de acces la informații clasificate corespunzătoare funcției.

8. COMPATIBILITATEA CONSTITUȚIONALĂ

Prezenta propunere legislativă respectă prevederile constituționale privind numirea directorilor serviciilor de informații de către Parlament, la propunerea Președintelui României.

Reglementarea nu transferă competența de propunere, nu limitează competența de vot a Parlamentului și nu conferă comisiei parlamentare de control un drept de veto. Comisia parlamentară exercită un rol de verificare, audiere și raportare, iar raportul său are caracter consultativ.

Prin urmare, inițiativa păstrează echilibrul constituțional dintre Președinte și Parlament, dar introduce condiții legale clare, obiective și previzibile pentru persoana care poate fi numită în funcția de director al Serviciului Român de Informații.

Stabilirea prin lege a unor condiții de eligibilitate, integritate, incompatibilitate și neutralitate politică pentru o funcție de rang înalt din sistemul de securitate națională este justificată de natura funcției, de importanța instituției și de necesitatea garantării controlului civil democratic.

9. IMPACTUL ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Prezenta lege nu diminuează capacitatea operativă a Serviciului Român de Informații și nu afectează atribuțiile legale ale acestuia. Dimpotrivă, consolidarea conducerii civile și a controlului parlamentar întărește legitimitatea instituției și crește încrederea publică în activitatea sa.

O instituție de informații puternică are nevoie nu doar de instrumente operative eficiente, ci și de legitimitate democratică, control civil real și separare clară între conducerea strategică și corpul operativ intern.

Prin această inițiativă, Serviciul Român de Informații rămâne o instituție esențială a securității naționale, dar conducerea sa este așezată într-un cadru legal mai clar, mai transparent și mai compatibil cu exigențele unui stat democratic.

10. IMPACTUL BUGETAR

Prezenta propunere legislativă nu generează cheltuieli bugetare suplimentare semnificative. Procedurile de audiere, verificare, raportare și control parlamentar se realizează prin structurile instituționale existente.

Eventualele costuri administrative privind verificarea documentelor și actualizarea procedurilor interne sunt minime și se încadrează în bugetele deja aprobate ale autorităților publice implicate.

11. IMPACTUL ASUPRA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

Prin consolidarea controlului civil și parlamentar asupra Serviciului Român de Informații, prezenta lege contribuie indirect la protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

Directorul civil al Serviciului Român de Informații va depune un jurământ care include expres respectarea controlului democratic parlamentar și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Reglementarea propusă nu restrânge exercițiul unor drepturi sau libertăți fundamentale, ci instituie condiții de eligibilitate și incompatibilitate pentru ocuparea unei funcții publice de rang înalt, justificate de natura și importanța acesteia.

12. CONCLUZII

Prezenta propunere legislativă răspunde unei vulnerabilități reale a legislației actuale: lipsa consacării exprese a caracterului civil al funcției de director al Serviciului Român de Informații și lipsa unor limite clare pentru exercitarea interimatului.

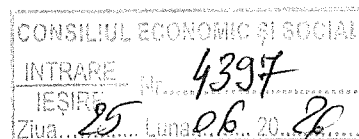
Prin modificările propuse, legea stabilește că Serviciul Român de Informații este condus de un director civil, numit de Parlament, la propunerea Președintei României, după o procedură de audiere și verificare parlamentară clară, previzibilă și compatibilă cu Constituția.

Inițiativa nu este îndreptată împotriva Serviciului Român de Informații, ci în favoarea unei instituții mai solide, mai legitime, mai bine controlate democratic și mai credibile în fața cetățenilor.

Pentru toate aceste considerente, supunem Parlamentului spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

INIȚIATOR:

MACOVEI ILIE SIMONA-ELENA – deputat S.O.S.România

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL ROMÂNIEI

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.I - Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.33 din 3 martie 1992, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

Art.23 (1) Serviciul Român de Informații este condus de un director civil, cu rang de ministru, numit de Camera Deputaților și Senat, în ședință comună, la propunerea Președintelui României, în urma audierii persoanei propuse de către comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații.

(2) Directorul Serviciului Român de Informații este numit pentru un mandat de 5 ani. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată.

(3) Comisia parlamentară prevăzută la alin.(1) întocmește un raport motivat, cu caracter consultativ, care cuprinde constatări privind îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiilor de eligibilitate, integritate, neutralitate politică și caracter civil ale persoanei propuse.

(4) Nedepunerea raportului comisiei parlamentare în termenul prevăzut de prezenta lege nu împiedică exercitarea atribuției constituționale a Parlamentului de numire a directorului Serviciului Român de Informații. În această situație, Birourile permanente reunite înscriu propunerea pe ordinea de zi a ședinței comune, cu mențiunea nedepunerii raportului în termen.

(5) La numirea în funcție, directorul Serviciului Român de Informații depune în fața Parlamentului următorul jurământ:

„Eu,, jur că voi îndeplini cu bună-credință și nepărtinire, în deplinul respect al Constituției și al legilor țării, atribuțiile ce îmi revin în calitate de director civil al Serviciului Român de Informații, că voi respecta controlul

democratic parlamentar și că voi apăra drepturile, libertățile fundamentale și securitatea națională a României."

(6) În exercitarea atribuțiilor ce revin Serviciului Român de Informații, directorul emite, potrivit legii, ordine și instrucțiuni.

(7) Eliberarea din funcție a directorului Serviciului Român de Informații se face de Parlament, în ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului, la propunerea Președintelui României sau a cel puțin unei treimi din numărul total al deputaților ori al senatorilor.

2. După articolul 23 se introduc cinci noi articole, art.23¹-23⁵, cu următorul cuprins:
Art.23¹ Condiția de director civil

(1) În sensul prezentei legi, prin director civil al Serviciului Român de Informații se înțelege persoana care, la data propunerii, la data numirii și pe întreaga durată a mandatului, nu are calitatea de militar activ, polițist, polițist de penitenciare, cadru operativ, funcționar public cu statut special în structuri operative sau angajat al unei structuri de informații, contrainformații, protecție internă ori securitate națională.

(2) Nu poate fi numită în funcția de director al Serviciului Român de Informații persoana care, în ultimii 5 ani anteriori datei propunerii:

a) a avut calitatea de cadru militar activ;

b) a avut calitatea de polițist, polițist de penitenciare, funcționar public cu statut special ori personal operativ în cadrul unei instituții din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională;

c) a fost încadrată, detașată, delegată, împuternicită, pusă la dispoziție, reactivată, concentrată, mobilizată sau utilizată în cadrul unei structuri militare, operative, de informații, contrainformații, protecție internă ori securitate națională;

d) a exercitat funcții de conducere, comandă, coordonare, control, analiză operativă sau planificare operativă în cadrul unei structuri prevăzute la lit.c);

e) a avut raporturi contractuale, directe sau indirecte, remunerate sau neremunerate, cu Serviciul Român de Informații ori cu alte structuri de informații, contrainformații, protecție internă sau securitate națională, cu excepția raporturilor instituționale publice, transparente și declarate, fără caracter operativ, secret sau de colaborare informativă;

f) a avut calitatea de colaborator, consultant, consilier, expert sau prestator de servicii în raporturi nedeclarate public cu Serviciul Român de Informații ori cu alte structuri de informații, contrainformații, protecție internă sau securitate națională.

(3) Calitatea de cadru militar în rezervă sau în retragere nu constituie, prin ea însăși, impediment la numire, cu condiția ca persoana să nu fi fost reactivată, concentrată, mobilizată, detașată, delegată, împuternicită, pusă la dispoziție, utilizată sau implicată în raporturi operative, informative ori de securitate națională în ultimii 5 ani anteriori datei propunerii.

(4) Persoana propusă pentru funcția de director al Serviciului Român de Informații trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să aibă cetățenie română și domiciliul în România;

b) să aibă capacitate deplină de exercițiu;

c) să aibă studii superioare finalizate cu diplomă de licență sau echivalentă;

d) să aibă o experiență profesională de cel puțin 10 ani în domenii relevante pentru exercitarea funcției, precum administrație publică, drept, securitate națională, relații internaționale, management instituțional, politici publice, control parlamentar, diplomație, apărare, ordine publică, protecția drepturilor și libertăților fundamentale ori alte domenii conexe;

e) să nu fi fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate;

f) să nu fi fost constatată definitiv ca lucrător sau colaborator al fostei Securități;
g) să nu se afle în stare de incompatibilitate sau conflict de interese, potrivit legii;
h) să nu se afle într-o situație legală care împiedică accesul la informații clasificate corespunzătoare nivelului funcției, potrivit legii.

(5) La data depunerii jurământului și pe întreaga durată a mandatului, directorul Serviciului Român de Informații nu poate avea calitatea de membru al unui partid politic, al unei organizații politice ori al unei formațiuni politice.

(6) Persoana numită în funcția de director al Serviciului Român de Informații are obligația ca, cel mai târziu la data depunerii jurământului, să înceteze orice calitate prevăzută la alin.(5).

(7) Pe durata mandatului, directorului Serviciului Român de Informații îi este interzisă participarea la activități politice, electorale sau de partid, precum și exprimarea publică în favoarea ori în defavoarea unui partid politic, competitor electoral sau candidat.

Art.23² Dosarul propunerii de numire

(1) Propunerea Președintelui României pentru funcția de director al Serviciului Român de Informații se transmite Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, însoțită de următoarele documente:

a) curriculum vitae al persoanei propuse;

b) copie a actului de identitate;

c) copie a actelor de studii;

d) cazier judiciar;

e) declarație de avere și declarație de interese, potrivit legii;

f) declarație pe propria răspundere privind îndeplinirea condiției de director civil;

g) declarație pe propria răspundere privind inexistența unor raporturi de colaborare informativă, operative, contractuale nedeclarate, directe sau indirecte, cu Serviciul Român de Informații ori cu alte structuri de informații, contrainformații, protecție internă sau securitate națională;

h) declarație pe propria răspundere privind inexistența unor situații de incompatibilitate sau conflict de interese;

i) document emis de autoritatea competentă privind inexistența calității de lucrător sau colaborator al fostei Securități ori dovada solicitării acestuia;

j) declarație pe propria răspundere privind disponibilitatea persoanei propuse de a parcurge, potrivit legii, procedurile necesare accesului la informații clasificate corespunzătoare nivelului funcției, fără ca această procedură să poată substitui votul Parlamentului asupra numirii;

k) un proiect de mandat, în formă neclasificată, privind principiile de conducere, respectarea controlului parlamentar, protecția drepturilor și libertăților fundamentale, neutralitatea politică a Serviciului Român de Informații și prioritățile instituționale ale mandatului.

(2) Declarațiile prevăzute la alin.(1) lit.f)-h) și j) se dau sub sancțiunea legii penale privind falsul în declarații.

(3) Birourile permanente reunite transmit de îndată dosarul prevăzut la alin.(1) comisiei parlamentare însărcinate să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații.

(4) În cazul în care dosarul este incomplet, comisia parlamentară solicită completarea acestuia în termen de cel mult 5 zile lucrătoare.

(5) Refuzul, întârzierea nejustificată sau imposibilitatea finalizării procedurilor administrative privind accesul la informații clasificate se comunică de îndată Birourilor permanente reunite și comisiei parlamentare competente, în formă corespunzătoare

regimului informațiilor clasificate, fără a afecta competența Parlamentului de a se pronunța asupra numirii.

(6) Comisia parlamentară competentă poate solicita, în condițiile legii, puncte de vedere, informări sau documente de la autoritățile publice competente pentru verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, cu respectarea regimului informațiilor clasificate și a protecției datelor cu caracter personal.

Art.23³ Audierea parlamentară

(1) Audierea persoanei propuse pentru funcția de director al Serviciului Român de Informații se realizează de comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații, în termen de cel mult 15 zile de la primirea dosarului complet.

(2) Audierea are o componentă publică, pentru aspectele neclasificate privind integritatea, experiența profesională, caracterul civil al candidaturii, viziunea instituțională, neutralitatea politică, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale și respectarea controlului democratic parlamentar.

(3) Aspectele care privesc informații clasificate se discută în ședință nepublică, cu respectarea regimului informațiilor clasificate.

(4) Comisia parlamentară întocmește un raport motivat, cu caracter consultativ, care cuprinde cel puțin:

- a) verificarea îndeplinirii condiției de director civil;
- b) verificarea condițiilor de eligibilitate prevăzute de prezenta lege;
- c) verificarea inexistenței unor incompatibilități sau conflicte de interese evidente;
- d) evaluarea proiectului de mandat prezentat de persoana propusă;
- e) mențiuni privind documentele analizate și eventualele solicitări transmise autorităților competente;
- f) recomandarea de admitere sau respingere a propunerii.

(5) Raportul comisiei se transmite Birourilor permanente reunite și se prezintă în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului.

(6) Dacă raportul nu este transmis în termen de cel mult 20 de zile de la primirea dosarului complet, procedura parlamentară poate continua, cu mențiunea nedepunerii raportului în termen.

Art.23⁴ Incompatibilități și încetarea mandatului

(1) Funcția de director al Serviciului Român de Informații este incompatibilă cu:

- a) orice altă funcție publică sau privată, cu excepția activităților didactice, științifice ori de cercetare, desfășurate fără afectarea obligațiilor de serviciu și fără utilizarea informațiilor clasificate ori a calității oficiale;
- b) calitatea de membru al unui partid politic, al unei organizații politice ori ai unei formațiuni politice;
- c) calitatea de administrator, asociat semnificativ, acționar semnificativ, beneficiar real, consultant sau reprezentant al unei persoane juridice care are sau a avut, în ultimii 3 ani, raporturi contractuale cu Serviciul Român de Informații;
- d) orice raport contractual, direct sau indirect, cu Serviciul Român de Informații, altul decât cel decurgând din exercitarea mandatului;
- e) desfășurarea oricărei activități de consultanță, reprezentare, intermediere sau lobby în favoarea unor persoane fizice sau juridice care au interese în raport cu Serviciul Român de Informații;
- f) exercitarea oricărei activități care poate afecta independența, imparțialitatea, neutralitatea politică sau credibilitatea funcției.

(2) Mandatul directorului Serviciului Român de Informații încetează:

- a) la expirarea duratei mandatului;

- b) prin demisie;
- c) prin eliberare din funcție de către Parlament, potrivit art.23 alin.(7);
- d) în cazul pierderii cetățeniei române;
- e) în cazul condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate;
- f) în cazul constatării definitive a calității de lucrător sau colaborator al fostei Securități;
- g) în cazul constatării încălcării condiției de director civil;
- h) în cazul încălcării obligației de neutralitate politică prevăzute de prezenta lege;
- i) în cazul constatării unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, potrivit legii;
- j) în cazul imposibilității legale definitive de acces la informații clasificate corespunzătoare nivelului funcției, constatată potrivit legii și comunicată Parlamentului.

(3) Situațiile prevăzute la alin. (2) lit. e)-j) se aduc de îndată la cunoștința Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului de către comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații.

(4) În termen de cel mult 15 zile de la sesizare, comisia parlamentară competentă întocmește un raport privind existența cauzei de încetare a mandatului, care se supune dezbaterii Camerelor reunite.

(5) În situația prevăzută la alin.(2) lit. a), directorul Serviciului Român de Informații rămâne în funcție până la depunerea jurământului de către noul director, dar nu mai mult de 90 de zile de la data expirării mandatului.

Art.23⁵ Vacanța funcției și interimatul

(1) În cazul vacanței funcției de director al Serviciului Român de Informații, Președintele României transmite Parlamentului o propunere de numire în termen de cel mult 30 de zile de la data vacanței funcției.

(2) În cazul respingerii propunerii de către Parlament, Președintele României transmite o nouă propunere în termen de cel mult 15 zile de la data respingerii.

(3) În perioada vacanței funcției, atribuțiile curente ale directorului Serviciului Român de Informații sunt exercitate de prim-adjunctul directorului, în calitate de înlocuitor legal, numai pentru asigurarea continuității administrative, operative și instituționale curente.

(4) Pe durata interimatului nu pot fi adoptate reorganizări structurale majore, modificări ale orientărilor strategice ale instituției, numiri sau eliberări din funcții de conducere de nivel strategic ori acte interne cu impact structural, cu excepția măsurilor urgente, motivate și necesare pentru prevenirea sau înlăturarea unor riscuri imediate la adresa securității naționale.

(5) Măsurile adoptate în condițiile alin.(4) se comunică, în termen de cel mult 10 zile, comisiei parlamentare însărcinate să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații, cu respectarea regimului informațiilor clasificate.

(6) Dacă interimatul depășește 90 de zile, comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații prezintă Camerelor reunite, din 30 în 30 de zile, un raport privind cauzele menținerii interimatului, efectele instituționale ale acestuia și măsurile necesare pentru restabilirea conducerii civile numite de Parlament.

(7) Raportul prevăzut la alin. (6) se dezbate în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului.

3. La articolul 24, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Calitatea de înlocuitor legal al directorului Serviciului Român de Informații se exercită numai pentru asigurarea continuității administrative, operative și instituționale curente a Serviciului Român de Informații și nu poate substitui obligația numirii unui director civil, în condițiile art.23-23⁵.

4. După articolul 24 se introduce un nou articol, art.24¹, cu următorul cuprins:

Art.24¹ Raportarea privind respectarea controlului civil

(1) Directorul Serviciului Român de Informații prezintă anual comisiei parlamentare însărcinate să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații o informare neclasificată privind:

- a) respectarea principiului controlului democratic civil;
- b) respectarea limitelor legale ale activității Serviciului Român de Informații;
- c) măsurile adoptate pentru prevenirea implicării Serviciului Român de Informații în activități politice;
- d) măsurile privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale;
- e) execuția bugetară agregată, în limitele permise de regimul informațiilor clasificate;
- f) principalele măsuri instituționale adoptate pentru întărirea legalității, integrității și răspunderii interne;
- g) situația generală a sesizărilor, controalelor și măsurilor administrative privind respectarea neutralității politice a instituției, în limitele regimului informațiilor clasificate.

(2) Comisia parlamentară poate solicita directorului Serviciului Român de Informații informări suplimentare, cu respectarea regimului informațiilor clasificate.

(3) O sinteză neclasificată a informării prevăzute la alin.(1) poate fi publicată pe pagina de internet a Parlamentului, prin grija comisiei parlamentare competente, cu respectarea legii privind protecția informațiilor clasificate.

Art.II (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică procedurilor de numire în funcția de director al Serviciului Român de Informații inițiate după intrarea sa în vigoare.

(2) Procedurile de numire aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei legi se supun dispozițiilor acesteia, cu obligația completării dosarului de propunere în termen de cel mult 10 zile.

(3) Dacă, la data intrării în vigoare a prezentei legi, funcția de director al Serviciului Român de Informații este vacantă sau este exercitată prin interimat, procedura de numire a unui director civil se declanșează în termen de cel mult 30 de zile.

(4) Dacă, la data intrării în vigoare a prezentei legi, există un director al Serviciului Român de Informații numit de Parlament, acesta își exercită funcția până la încetarea mandatului potrivit legii, dispozițiile privind durata mandatului aplicându-se următoarei numiri.

(5) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, comisia parlamentară însărcinată să exercite controlul asupra activității Serviciului Român de Informații își actualizează procedurile interne privind audierea persoanei propuse pentru funcția de director al Serviciului Român de Informații, în acord cu prevederile prezentei legi.

Art.III În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, hotărârea Parlamentului privind organizarea, funcționarea și modalitățile de exercitare a controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații se modifică și se completează, după caz, pentru punerea în acord cu prevederile prezentei legi.

Art.IV Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art.V Prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art.76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTE
CAMERA DEPUTAȚILOR**

GRINDEANU SORIN-MIHAI

**PREȘEDINTE
SENATUL ROMÂNIEI**

ABRUDEAN MIRCEA